

Kendelse af 25. februar 2016 (J.nr. 2016-6584).

Tiltrædelse af påbud om, at klageren skal legitimere sine fysiske kunder.

Hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 11, § 6, § 12, § 14 og § 23.

(Sys Roving, Anders Hjulmand og Steen Mejer)

Ved skrivelse af 2. juni 2015 har advokat A på vegne af K klaget over, at Erhvervsstyrelsen ved skrivelse af 8. maj 2015 har påbudt selskabet fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2, at notere og opbevare resultatet af undersøgelser ved større vekslinger samt at legitimere sine fysiske kunder i overensstemmelse med hvidvasklovens § 14, stk. 1, jf. § 12, stk. 2, herunder indhente oplysninger om fysiske kunders adresse ved vekslinger, der overstiger 1.000 euro, i form af sundhedskort eller anden form for dokumentation.

I Erhvervsstyrelsens afgørelse af 8. maj 2015 hedder det:

”Afgørelse om overholdelse af hvidvaskloven

1. Indledning

Erhvervsstyrelsen aflagde den 9. april 2015 et kontrolbesøg hos K, CVR-nr. 10008263.

Formålet med besøget var at føre tilsyn med vekselkontorets overholdelse af hvidvaskloven.

2. Afgørelse

Erhvervsstyrelsen træffer i medfør af § 32, stk. 5 i hvidvaskloven afgørelse om, at:

- K fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2 skal notere og opbevare resultatet af undersøgelser foretaget ved større vekslinger.
- K fremover skal legitimere sine fysiske kunder i overensstemmelse med hvidvasklovens § 14, stk. 1, jf. § 12, stk. 2, herunder indhente oplysninger om fysiske kunders adresse ved vekslinger, der overstiger 1.000 euro, i form af sundhedskort eller anden form for dokumentation.

- K senest den 5. juni 2015 skal ændre sine skriftlige interne regler således at disse opfylder kravene i hvidvasklovens § 25 og indsende kopi heraf til Erhvervsstyrelsen.

Opmærksomheden henledes på, at forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af hvidvasklovens § 6, stk. 2, § 12, stk. 2-3, § 14, stk. 1 og § 25, stk. 1, kan straffes med bøde, jf. lovens § 37, stk. 1. Ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 12, stk. 2-3, § 14, stk. 1 og § 25, stk. 1, kan straffen stige til fængsel indtil seks måneder, jf. § 37, stk. 2.

3. Sagsfremstilling

Erhvervsstyrelsen var den 9. april 2015 på et uanmeldt kontrolbesøg i henhold til hvidvasklovens § 32, stk. 1 og 4, hos K på vekselkontorets adresse.

I besøget deltog vekselkontorets stifter og direktør B. Fra Erhvervsstyrelsen deltog C, D og E.

Styrelsen spurgte indledningsvist ind til vekselkontorets aktiviteter.

Vekselkontoret oplyste at K, udover det pågældende kontor, består af yderligere 5 kontorer beliggende på ..., ..., ..., ... og et datterselskab i Kontorerne i Danmark hører alle under samme CVR-nr.

Alle kontorerne har adgang til et fælles IT-system, hvor kundeoplysninger registreres. Administration af systemet og de elektroniske kundeoplysninger varetages af kontoret i

Vekselkontoret oplyste videre, at der på ... er 4 ansatte inklusiv direktøren selv. Udover valutaveksling oplyste vekselkontoret, at de håndterer pengeoverførelser i samarbejde med F samt girobetalingsservice.

Vekselkontoret oplyste at være bekendt med hvidvaskloven via kurser igennem F samt løbende rådgivning fra deres advokat.

Styrelsen spurgte dernæst ind til vekselkontorets kunder.

Vekselkontoret oplyste, at K har en samlet kundeportefølje på 2.190 kunder, hvoraf 90 % er private kunder. Primært håndteres vekslinger for fysiske, private kunder på beløb under 7.500 kr. Det oplystes endvidere, at alle kunder med vekslinger på over 1.000 euro tilbydes et medlemskort og oprettes med et kundenummer.

Styrelsen oplyste i den forbindelse om de forskellige krav til legitimation og identifikation, der gælder for vekslinger over 1.000 euro for henholdsvis fysiske kunder og virksomhedskunder. Styrelsen fremhævede særligt, at fremvisning og kopi af sundhedskort eller tilsvarende dokumentation af

kundens adresse, skal indhentes og opbevares på samme vis som billeddokumentation.

Vekselkontoret oplyste, at de ikke var bevidst om, at der også skulle tages kopi af sundhedskortet udover billede-ID.

Styrelsen pointerede, at vekselkontoret i forbindelse med et kontrolbesøg skal kunne dokumentere, at der er sket tilstrækkelig kundelegitimering, herunder indhentet adresseoplysning, styrelsen anbefaler, at sådan dokumentation af bevismæssige årsager foreligger i kopi.

Vekselkontoret oplyste, at de har abonnement til Folkeregistret og at kontoret i Ishøj tjekker kundens adresse løbende inden for et år som en del af vekselkontorets opdatering og ajourføring af kundeporteføljen.

Styrelsen gjorde opmærksom på, at legitimering af en kundes adresseoplysning skal foretages forud for vekslingen eller senest på samme tidspunkt som denne, og at det ikke er tilstrækkeligt at kontrollen sker efterfølgende.

Vekselkontoret oplyste, at der på ... kun kommer private kunder, og ingen virksomhedskunder. Da styrelsen spurgte ind til forskellen på de to typer af kunder kunne vekselkontoret imidlertid ikke redegøre for, hvordan de identificerede, om en kunde var privat eller virksomhed. Vekselkontoret oplyste, at deres kunder altid oplyste at vekslingen blev foretaget som privatperson.

Vekselkontoret oplyste imidlertid at være bekendt med de forskellige krav til legitimation for fysiske kunder og virksomhedskunder, herunder at der for virksomhedskunder skal indhentes CVR-udskrift.

Styrelsen spurgte ind til vekselkontorets kendskab til legitimering og identifikation af den reelle ejer samt klarlægning af virksomhedskundens ejer- og kontrolstruktur.

Vekselkontoret oplyste, at de virksomhedskunder, der veksler i deres butikker, kun er enkeltmandsvirksomheder, hvorfor vedkommende, som henvender sig, altid er den reelle ejer.

Under besøget spurgte styrelsen ind til vekselkontorets kendskab til opmærksomhedspligten.

Vekselkontoret oplyste, at de er opmærksomme på kundernes ageren og fremtoning, og afviser at foretage en veksling, hvis en kundes adfærd virker mistænkelig. Vekselkontoret oplyste videre, at der i sådanne tilfælde ikke indberettes til SØIK.

Styrelsen oplyste om pligten til og vigtigheden af underretning til Hvidvasksekretariatet i alle tilfælde, hvor en kundes veksling giver anledning til mistanke om hvidvask, også selvom vekslingen ikke fuldføres.

Vekselkontoret oplyste endvidere, at der ved alle vekslinger over 10.000 euro spørges ind til, hvor beløbet stammer fra.

Styrelsen oplyste supplerende, at vækselkontoret er forpligtet til at undersøge mistænksomme og store vekslinger ved at spørge ind til formålet med vekslingerne og notere forklaringen ned.

Styrelsen gjorde i den forbindelse opmærksom på, at når der er fundet behov for at spørge ind til formålet med en veksling, skal dette noteres på sagen og opbevares. Styrelsen oplyste videre, at det er styrelsens opfattelse, at en forklaring om at kunden skal rejse, ikke er uddybende nok. Undersøgelsespligten skal iagttages ud fra en risikovurdering ved hver enkelt kunderelation.

Vekselkontoret oplyste at være bekendt med indberetningsproceduren via SØIKs hjemmeside, og at de har indberettet 450-500 vekslinger inden for det sidste år gældende for alle K' danske kontorer.

Vekselkontoret oplyste, at de løbende og senest for ca. ½ år siden holdt møde med SØIK, hvor det blev aftalt, at alle vekslinger over 75.000 kr. automatisk indberettes.

Styrelsen oplyste i den forbindelse, at det ikke alene er beløbsstørrelsen, der er afgørende for, om der skal ske indberetning til hvidvasksekretariatet.

Styrelsen anmodede om på stedet at gennemse dokumentation for samtlige af Amagerkontorets vekslinger foretaget i 2014 og 2015.

Styrelsen konstaterede at der for et stort antal af vekslingerne alene var taget kopi af billede-ID, men at adresseoplysninger kun var indtastet i IT-systemet, uden at det for styrelsen var synligt, hvilken dokumentation, der var indhentet af vækselkontoret. Endvidere fandt styrelsen flere vekslinger, hvor sundhedskort udgjorde eneste kundelegitimation.

I de tilfælde, hvor sundhedskort var eneste dokument, efterså styrelsen om der forelå yderligere legitimation på kunderne i IT-systemet. Dette var ikke tilfældet.

Vekselkontoret oplyste, at kunder, som kun foreviser sundhedskort, bliver spærret i systemet, således at de næste gang ikke kan veksle førend billed-ID fremvises.

Hertil bemærkede styrelsen, at der desuagtet var foretaget vekslinger på beløb over 1.000 euro, og at det i den forbindelse er underordnet, at kunden

spærres for fremtidige vekslinger. Styrelsen indskærpede, at der ikke må foretages vekslinger på beløb over 1.000 euro, hvis ikke kunden legitimeres.

Styrelsen konstaterede, at der generelt ikke ses at være fremvist sundhedskort eller tilsvarende adresseoplysning, idet der hverken foreligger kopi af sådan dokumentation eller er gjort notering om, at dokumentation er fremvist.

Styrelsen medtog kopi af et antal vekslinger, hvoraf det kan ses, at enten billed-ID eller adresseoplysning mangler.

Vekselkontoret forklarede, at der spørges ind til formålet med vekslingen og at IT-systemet blokerer, så der ikke kan arbejdes videre, hvis ikke der noteres noget ned på kunden ved vekslinger over 1.000 euro.

Ved gennemgang af stikprøver af konkrete vekslinger og tilsvarende elektronisk søgning i kundedatabasen kunne styrelsen konstatere, at de pågældende noteringer eksempelvis blot refererer, hvilket beløb kunden har solgt/købt for, mens der ikke redegøres for formålet med vekslingen.

4. Begrundelse

K driver bl.a. erhvervsmæssig virksomhed med valutaveksling og er således omfattet af hvidvaskloven i henhold til lovens § 1, stk. 1, nr. 11.

Opmærksomheds- og undersøgelsespligt

Det fremgår af hvidvasklovens § 6, stk. 1, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal være opmærksom på kundernes aktiviteter, som på grund af deres karakter særlig menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering. Dette gælder især komplekse eller usædvanlig store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre i forhold til kunden.

Det fremgår af lovens § 6, stk. 2, at formålet med de transaktioner, der er nævnt i stk. 1, skal undersøges, og resultaterne heraf skal noteres og opbevares, jf. lovens § 23.

Ved styrelsens gennemgang af vekselkontorets bilag kunne det konstateres, at der ikke er sket tilstrækkelig notering på sagerne, idet formålet med vekslingen ikke fremgår.

På den baggrund er det styrelsens vurdering, at vekselkontoret, ved ikke at have noteret vekslingernes formål ned på sagerne, ikke har overholdt sin noteringspligt, og dermed overtrådt lovens § 6, stk. 2.

Erhvervsstyrelsen skal for god ordens skyld oplyse, at det er styrelsens opfattelse, at en fast procedure om indberetning af alle vekslinger over 75.000 kr., ikke fritager vekselkontoret fra sit ansvar efter hvidvaskloven til

at undersøge formålet med større eller usædvanlige vekslinger og til at notere og opbevare resultatet af disse undersøgelser.

Ved fremtidige vekslinger af store beløb skal vekselkontoret således, uanset om vekslingen underrettes til Hvidvasksekretariatet, sørge for at få spurgt ind til, hvor beløbet kommer fra, og hvad det vekslede beløb skal anvendes til.

Legitimation m.v.

I henhold til hvidvasklovens § 12, stk. 1, skal de af loven omfattede virksomheder og personer have kendskab til deres kunder i overensstemmelse med § 12, stk. 2-8, herunder kræve, at deres kunder legitimerer sig, når der optages forretningsmæssig forbindelse.

Det fremgår af § 12, stk. 2, at når kunden er en fysisk person, skal legitimationen omfatte navn, adresse og CPR-nr. eller anden lignende dokumentation, hvis den pågældende ikke har et CPR-nr.

I henhold til § 14, stk. 1, kan kravene i § 12 undlades, ved bistand til lejlighedskunder med enkeltstående transaktioner på under et beløb, der modsvarer værdien af 1.000 euro.

Styrelsen kunne ved en gennemgang af vekslingerne konstatere, at der i visse tilfælde kun sker kundelegitimering på baggrund af billede-ID. For så vidt angår kundernes adresseoplysning kunne vekselkontoret ikke dokumentere, at der var indhentet sundhedskort eller tilsvarende.

Af vekselkontorets oplysninger kan det endvidere konstateres, at den af kunden oplyste adresse ikke altid kontrolleres samtidig med, at vekslingen foretages. Det er ikke dokumenteret, at kravene er lempet ud fra en risikovurdering.

Endvidere kunne styrelsen konstatere, at der i visse tilfælde alene forelå dokumentation på kundens adresse, men intet billed-ID. Desuagtet er de pågældende vekslinger på beløb over 1.000 euro gennemført.

På den baggrund, er det styrelsens vurdering, at vekselkontoret ikke har indhentet tilstrækkelig legitimationsdokumentation for sine fysiske kunder, og dermed har overtrådt hvidvasklovens § 12, stk. 2.

Interne retningslinjer

Efter en gennemgang af vekselkontorets interne regler anser styrelsen disse for mangelfulde i forhold til hvidvasklovens § 25 på følgende punkt:

- 1) Ajourføring:** Reglerne indeholder intet om, hvordan kundeoplysningerne løbende holdes opdateret.

På baggrund af ovenstående er det styrelsens vurdering, at vekselkontoret ikke har udarbejdet tilstrækkelige skriftlige interne regler.

...”

I klageskrivelse af 2. juni 2015 har advokat A anført:

”...

De punkter, som K ikke er enig i, er følgende:

- K fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2 skal notere og opbevare resultatet af undersøgelser ved større vekslinger.
- K fremover skal legitimere sine fysiske kunder i overensstemmelse med hvidvasklovens § 14, stk. 1, jf. § 12, stk. 2, herunder indhente oplysninger om fysiske kunders adresse ved vekslinger, der overstiger 1.000 euro, i form af sundhedskort eller anden form for dokumentation.

K har imødekommet Erhvervsstyrelsens afgørelse om at ændre sine skriftlige interne regler med en tilføjelse om opdatering af kundeoplysninger, jfr. § 25. Der er tale om en de facto formalisering af de interne regler, hvorved der sker opdatering af kundeoplysningerne en gang i kvartalet.

Jeg anmoder samtidig om, at afgørelsen af 8. maj fjernes fra Erhvervsstyrelsens hjemmeside og korrigeres i overensstemmelse med Erhvervsankenævnets afgørelse.

Indledning

Indledningsvis oplyses, at undertegnede har været fast advokat for K i over 10 år. I den periode har jeg bistået selskabet med en række sager og har ydet rådgivning i relation til Lov om finansiel virksomhed samt Lov om betalingstjenester. Samtidig har undertegnede og konsulent G, som har en baggrund som chefkonsulent i Finanstilsynet, rådgivet om hvidvaskloven, herunder været behjælpelig med udarbejdelse af K's interne regler om hvidvaskloven. I den periode, hvor vi har været advokater for K, har direktør B været direktør og eneejer af koncernen.

K har stedse ønsket at overholde den finansielle lovgivning til punkt og prikke, herunder naturligvis Lov om hvidvask. I den anledning har mit kontor bistået K i betydeligt omfang, herunder arrangeret møde med SØIK med henblik på at sikre, at forretningsgangen hos K overholder myndighedernes krav.

Selskabets ca. 500 indberetninger fra de danske afdelinger i 2014 dokumenterer, at K forholder sig kritisk til de enkelte ekspeditioner.

K påbegyndte virksomheden i 1999. I år 2000 åbnede K en afdeling i Sverige under navnet H. I 2001 åbnede K en filial på ..., som drives fra adressen, K åbnede en filial på adressen ... i 2000 og en filial i ... i 2012. Filialen i ... fungerer i dag som koncernens hovedkontor. Virksomheden har løbende udbygget sin virksomhed med veksling af valuta samt betalingsformidling.

Det understreges, at K er fuldstændig enig i, at indberetninger af alle vekslinger over kr. 75.000 ikke fritager K fra sit ansvar efter hvidvaskloven til at undersøge formålet med usædvanlige vekslinger. K indberetter alle mistænkelige transaktioner, uanset beløb.

Som det ligeledes fremgår af Erhvervsstyrelsens afgørelse, har K under mødet hos SØIK den 23. oktober 2014 aftalt, at alle vekslinger over kr. 75.000 automatisk indberettes til SØIK.

Nærværende klage har først og fremmest til formål at få fastslået, at Ks praksis efterlever hvidvaskloven, og at kravene til dokumentation m.m. svarer til kravene til banker og andre vekselkontorer.

Ad Punkt 1 – ”K fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2 skal notere og opbevare resultatet af undersøgelser foretaget ved større vekslinger.”

I Erhvervsstyrelsens begrundelse, under punkt 4, er det blandt andet anført, at det er styrelsens vurdering, at vekselkontoret, ved ikke at have noteret vekslingsens formål ned på sagerne, ikke har overholdt sin noteringspligt og dermed overtrådt lovens § 6, stk. 2.

K er ikke enig i denne vurdering.

Som K allerede har meddelt i mail af 11. maj 2015, som vedhæftes, indberetter K alle mistænkelige transaktioner til SØIK. Transaktioner på kr. 75.000 bliver indberettet konsekvent, uanset om der er mistanke eller ej.

Styrelsen anfører alene det formelle krav, at der ikke er sket tilstrækkelig (fremhævnningen er sket af undertegnede) notering på sagerne. Styrelsen anfægter imidlertid ikke, at K stiller spørgsmålene eller selskabets risikovurdering.

K gør gældende, at kravet om formålsangivelse er opfyldt ved, at lejlighedskunder oplyser ”rejseformål”. For faste kunders vedkommende er ”rejseformål” det typiske formål med etablering af kundeforholdet. Der er derfor ikke behov for at notere det ved hver ekspedition. Spørgsmål til kunden sker på grundlag af en risikovurdering.

K har drøftet dette forhold med SØIK, som har understreget, at selskabet skal foretage en risikovurdering. I denne vurdering kan medarbejderne f.eks.

se, når en fast kunde tidligere har tilbagevekslet overskydende rejsevaluta. Selskabet mener efter bedste evne at opfylde lovens § 6, stk. 2 ved at angive formålet.

Efter K' møde med SØIK er det en fast forretningsgang hos K, at der ved enhver transaktion over EUR 1.000 spørges ind til formålet med transaktionen, ligesom svaret noteres på edb-anlægget.

K er af den opfattelse, at kravet om, at der skal spørges ind til, hvor beløbet kommer fra, når der ikke er tale om en mistænkelig transaktion, ikke har hjemmel i loven, ligesom en meget specificeret notering af, hvad beløbet skal anvendes til under en ferie, heller ikke har hjemmel i loven.

Ad Punkt 2 - Legitimation mv.

Erhvervsstyrelsen anfører blandt andet (side 6), at:

"Styrelsen kunne ved en gennemgang af vekslingerne konstatere, at der i visse tilfælde kun sker kundelegitimering på baggrund af billede-ID. For så vidt angår kundernes adresseoplysning kunne vekselkontoret ikke dokumentere, at der var indhentet sundhedskort eller tilsvarende."

K er af den opfattelse, at de adresseoplysninger, som hvidvaskloven kræver, dokumenteres i oplysningerne fra CPR registeret. Oplysningerne er nyere end oplysningerne på et sundhedskort og giver dermed en mere pålidelig registrering end sundhedskortet. Logningen af svaret fra CPR registeret udgør dokumentation for, at kontrollen af adressen har fundet sted. Erhvervsstyrelsen ser bort fra, at K registrerer adresseoplysning på grundlag af oplysninger fra CPR registeret.

Det er videre K' opfattelse, at kravet om kopi af sundhedskortet i forhold til K strider mod Erhvervsstyrelsens opgaver i forbindelse med afskaffelse af unødige administrative byrder.

K har noteret sig, at det krav om kopi af sundhedskortet, Erhvervsstyrelsen stiller til K, ikke stilles til andre virksomheder. K har således erfaret, at virksomheder som F, I ikke tager kopi el.lign. af deres kunders legitimationskort. Derimod er det, ifølge det oplyste, praksis, at bankerne, herunder SIFI-banker, taster oplysningerne ind i deres IT-system, herunder hvilken slags ID kunden har anvendt. Erhvervsstyrelsen bør ikke forskelsbehandle et vekselkontor som K og andre vekselkontorer/banker.

Ad Punkt 3 – "K senest den 5. juni 2015 skal ændre sine skriftlige interne regler således at disse opfylder kravene i hvidvasklovens § 25 og indsende kopi heraf til Erhvervsstyrelsen."

K har indsendt en opdateret udgave af selskabets hvidvaskinstruks til Erhvervsstyrelsen, hvor det bliver indføjet, at K som minimum opdaterer hvidvaskinstruksen mindst én gang om året, jf. hvidvasklovens § 25. ...

Der vedlægges en beskrivelse af K' procedure, der omhandler identitetsoplysninger, dokumentationskrav mm. Denne beskrivelse er blevet forelagt Finanstilsynet og SØIK i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til betalingsformidling.

...

Undertegnede anmoder på vegne K om mulighed for mundtlig forelæggelse, idet K vil være repræsenteret af undertegnede samt lic.jur. G.”

I anledning af klagen har Erhvervsstyrelsen i en redegørelse af 21. juli 2015 udtalt:

” ...

Sagens faktiske omstændigheder

Den 20. maj [9. april] 2015 aflagde Erhvervsstyrelsen et uanmeldt kontrolbesøg hos K i henhold til hvidvasklovens § 32, stk. 1 og 4.

Kontrolbesøget blev foretaget på baggrund af en generel risikovurdering og havde til formål at føre tilsyn med vekselkontorets overholdelse af hvidvaskloven.

På mødet deltog vekselkontorets ejer og direktør B og fra Erhvervsstyrelsen deltog fuldmægtig E, fuldmægtig D samt tilsynsførende C.

Under mødet spurgte styrelsen ind til vekselkontorets aktiviteter og generelle kendskab til hvidvaskloven.

Som afslutning på mødet anmodede styrelsen om på stedet at gennemse dokumentation for samtlige af kontorets vekslinger foretaget i 2014 og 2015, hvoraf styrelsen udtog et antal vekslinger til nærmere gennemgang.

Resultatet af kontrolbesøget, herunder de udtagne stikprøver, førte til styrelsens afgørelse af 8. maj 2015 med påbud om, at K fremover, i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2, skal notere resultatet af undersøgelser foretaget ved større vekslinger ned og opbevare disse. Endvidere indeholdte styrelsens afgørelse påbud om i overensstemmelse med hvidvasklovens § 12, stk. 2, jf. § 14, stk. 1, at legitimere fysiske kunder, herunder indhente adresseoplysninger ved vekslinger, der overstiger beløb på 1.000 euro.

Ad. Noteringspligten

Erhvervsstyrelsens gennemgang af de udtagne vekslinger viste, at vekselkontoret ikke, i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2,

noterer resultatet af undersøgelser ned på sagerne, hvor en veksling grundet beløbets størrelse har foranlediget nærmere undersøgelser.

Vekselkontoret forklarede, at der spørges ind til formålet med vekslingen og at IT-systemet blokerer, så der ikke kan arbejdes videre i systemet, hvis ikke der noteres noget ned på kunden ved vekslinger på beløb over 1.000 euro.

De noteringer, som styrelsen observerede under kontrolbesøget, angav eksempelvis blot det beløb, som kunden havde solgt/købt for, mens der ikke var noteret noget ned omkring formålet med vekslingen. Til illustration vedlægges bilag A, hvoraf det ses, at der i skærbilledets noteringsfelt alene er angivet kommentaren: ”Kunden har kpt ock såld for ca. 97.000 dkk de senaster 12 månader”.

Ovenstående observationer førte til styrelsens konstatering af, at der er sket utilstrækkelig notering af resultatet af de undersøgelser, som vekselkontoret har fundet anledning til at foretage.

Under kontrolbesøget oplyste vekselkontoret, at der havde været afholdt møde med Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (herefter SØIK), hvor det blev aftalt, at alle vekslinger over 75.000 kr. automatisk indberettes.

I e-mail af 11. maj 2015 (bilag B) fra K til Erhvervsstyrelsen anfører vekselkontoret imidlertid, at det er blevet misforstået, at K har aftalt med SØIK, at transaktioner over 75.000 kr. indberettes automatisk.

I klagen fra klagers advokat anføres det, at transaktioner på 75.000 kr. konsekvent indberettes, og at det på mødet med SØIK den 23. oktober 2014 blev aftalt, at alle vekslinger over 75.000 kr. automatisk indberettes.

Af ovenstående fremgår det således, at klager og klagers advokat har uoverensstemmende opfattelser omkring, hvorvidt der er indgået den pågældende aftale med SØIK eller ej.

Styrelsen har ved e-mail af 25. juni 2015 rettet henvendelse til SØIK vedrørende forekomsten af en sådan aftale.

Ved e-mail af 7. juli 2015 (bilag C) oplyser SØIK, at der ikke er indgået aftaler af den nævnte art med vekselkontoret.

Ad. Legitimering

Af de stikprøver, som Erhvervsstyrelsen udtog under kontrolbesøget, fremgik det, at der for et stort antal af vekslingerne (jf. bilag D-G) alene var taget kopi af billed-ID, mens adresseoplysninger kun var indtastet i IT-systemet, uden at det for styrelsen var synligt, hvilken verificeringsdokumentation, vekselkontoret havde indhentet på kunden.

Styrelsen konstaterede således, at det generelt ikke ses at være godtgjort, at der er fremvist sundhedskort eller tilsvarende dokumentation for adresseoplysning, idet der hverken forelå kopi af sådan dokumentation eller var gjort notering på sagen om, hvilken dokumentation, der var fremvist af kunden.

Derudover fandt styrelsen to vekslinger for en kunde (jf. bilag H), begge på beløb over 1.000 euro, hvor sundhedskort udgjorde eneste kundelegitimation. I dette tilfælde efterså styrelsen, om der forelå yderligere legitimation på kunden i vekselkontorets IT-system, hvilket ikke var tilfældet.

Endelig fandt styrelsen en veksling på 2.255 euro, hvor der slet ikke var indhentet ID på kunden (jf. bilag I).

Vekselkontoret oplyste under tilsynsbesøget, at kunder, som kun foreviser sundhedskort, bliver spærret i systemet, således at de næste gang ikke kan veksle førend billed-ID også fremvises.

Hertil bemærkede styrelsen, at det er underordnet, at kunden spærres for fremtidige vekslinger og indskærpede derudover, at der ikke må foretages vekslinger på beløb over 1.000 euro, hvis ikke kunden samtidig legitimeres.

Klagers advokat anfører i sin klage, at ”kravet om kopi af sundhedskort i forhold til K strider mod Erhvervsstyrelsens opgaver...”.

Det bemærkes, at styrelsen hverken under kontrolbesøget eller i sin afgørelse har fremsat noget krav om, at kopi af sundhedskort skal foreligge. Derimod har styrelsen i sin afgørelse lagt vægt på, at det for styrelsen ikke kunne godtgøres, at der var sket legitimering af kundens adresse, idet der hverken forelå kopi af dokumentation eller var noteret noget ned om, at sådan verificerende dokumentation var fremvist af kunden.

I relation til klagers advokats henvisning til virksomheder som F og I bemærkes for god ordens skyld, at disse virksomheder ikke hører under Erhvervsstyrelsens tilsynsvirksomhed. De pågældende virksomheder er henholdsvis pengeoverførelses- og bankvirksomhed, som er underlagt Finanstilsynet.

I relation til ovenstående anfører klagers advokat i sin klage, at det er ”praksis, at bankerne, herunder FI-banker, taster oplysninger ind i deres IT-system, herunder hvilken slags ID kunden har anvendt”.

Hertil kan styrelsen påpege, at det under kontrolbesøget blev konstateret, at vekselkontoret netop ikke har gjort notering på deres sager om, hvilken dokumentation en kunde har anvendt.

For så vidt angår vekselkontorets indhentelse af kundens CPR-nr. oplyste vekselkontoret, at deres administration på kontoret i Ishøj løbende efterser CPR-oplysninger i CPR-registret.

Ovenstående procedure sker således ikke på samme tidspunkt som etableringen af kundeforholdet eller udførelsen af en transaktion.

Styrelsen gjorde i den forbindelse opmærksom på, at legitimation af kunden skal ske forud for eller senest på samme tidspunkt som vekslingen foretages, og at en efterfølgende kontrol af de afgivne CPR-oplysninger ikke er tilstrækkelig.

Sagens retlige omstændigheder

Det følger af § 1, stk. 1, nr. 11, i hvidvaskloven [Lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme med senere ændringer], at loven finder anvendelse på virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling.

Det følger desuden af lovens § 32, stk. 1, at valutavekslingsvirksomhed er under tilsyn af Erhvervsstyrelsen.

Det følger af § 6, stk. 1 i hvidvaskloven, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal være opmærksom på kundens aktiviteter, som på grund af deres karakter særlig menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette gælder især komplekse eller usædvanlig store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til kunden.

Opmærksomhedspligten gælder i forhold til både faste kundeforhold og lejlighedskunder og skal iagttages efter objektive kriterier, herunder usædvanlige store kontantbeløb, som skal vurderes forholdsmæssigt i forhold til kundens økonomi, jf. vejledning til hvidvaskloven [Vejledning om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven), j.nr. 1911-0022.], kapitel 14.2.

Af hvidvasklovens § 6, stk. 2 følger det, at når der er fundet anledning til at undersøge et forhold nærmere, skal resultatet af sådanne undersøgelser noteres ned og opbevares i overensstemmelse med lovens § 23.

Noteringspligten omfatter faktuelle omstændigheder om kunden og transaktionen samt en konklusion, og notatet skal være tilstrækkeligt til at genopfriske hukommelsen og give andre en forståelse af sagen., jf. vejledning til hvidvaskloven, kapitel 14.3, pkt. 24.

En notering af hvilket beløb, der er vekslet for, eller enkeltstående bemærkninger som eksempelvis ”rejseformål”, giver således efter styrelsens

opfattelse ikke de oplysninger, der i henhold til vejledningen er påkrævet, hvorfor vekselkontorets noteringer må anses for utilstrækkelige.

Vekslinger af større beløb bør i sig selv føre til nærmere undersøgelser af vekslingens formål og midlernes oprindelse, idet enhver mistanke skal kunne afkræftes helt, jf. hvidvasklovens § 7, stk. 1.

”Kend din kunde”-princippet er et grundlæggende element i bekæmpelsen mod hvidvask og finansiering af terrorisme. For at sikre dette kendskab indeholder loven en række krav til identifikation og legitimation, som skal opfyldes.

Identifikations- og legitimationskravene gælder for enhver transaktion på beløb, der modsvarer værdien af 1.000 euro eller derover, jf. lovens § 14, stk. 1.

I henhold til hvidvasklovens kapitel 4, skal der foretages identificering af virksomhedens kunder, hvilket for alle fysiske kunder medfører, at oplysninger i form af navn, adresse og CPR-nr. skal indhentes og registreres, jf. lovens § 12, stk. 2.

Således skal de af loven omfattede virksomheder kræve, at deres kunder legitimerer sig, når der optages forretningsmæssig forbindelse med disse, jf. § 12, stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 2, skal sådan legitimation bl.a. omfatte adresse.

I henhold til vejledning til hvidvaskloven kapitel 10.4.3.1, pkt. 48, skal en fysisk kundes adresse altid indgå i identitetsoplysningerne. Ydermere skal adressen være kundens permanente adresse (bopæl), og indhentes adressen ikke, skal virksomheden kunne begrunde over for tilsynsmyndigheden, at indhentelse af adresse på kunden ikke er nødvendig, jf. vejledningens pkt. 50.

Der stilles ikke krav om forevisning af billedlegitimation i hvidvaskloven, men denne form for legitimation er imidlertid en sikker legitimationsmåde, når en kunde møder fysisk op, da virksomheden herved har mulighed for at sammenligne personens ansigt med billedet på legitimationsdokumentet. Det anbefales derfor, at virksomheden forlanger forevisning af billedlegitimation udstedt af offentlig myndighed, jf. vejledning til hvidvaskloven kapitel 10.4.3.2.1, pkt. 58.

Virksomheden skal altid være overbevidst om, at kunden er den, som kunden udgiver sig for at være. Således må der ikke foreligge omstændigheder, som kan give anledning til tvivl herom, jf. vejledningens pkt. 55.

En risikovurdering kan aldrig føre til, at der slet ikke foretages nogen form for legitimationshandling.

Er virksomheden sikker på kundens identitet som følge af, at kunden eksempelvis er familiemedlem eller en offentlig kendt person, kan legitimationshandlingen efter omstændighederne være udført ved en konstatering heraf. Begrundelsen for, at der ikke er indhentet legitimationsdokumenter, fordi kunden er kendt, skal imidlertid noteres på sagen, jf. vejledningens kapitel 10.4.2, pkt. 39.

Kravet om indhentelse af identitetsoplysninger på virksomhedens kunder omfatter, at virksomheden opbevarer oplysninger om, hvilke legitimationsdokumenter, der er anvendt. Det forudsættes, at virksomheden kan godtgøre over for tilsynsmyndigheden, at legitimationsproceduren har været tilstrækkelig, jf. vejledningens kapitel 16.2, pkt. 5.

Det følger af hvidvasklovens § 13, stk. 1, 1. pkt., at legitimationsproceduren skal afsluttes i forbindelse med etablering af kundeforholdet, dog senest inden udførelse af transaktionen. En verificering af de af kunden afgivne legitimationsoplysninger, efter en transaktion er gennemført, fx via efterfølgende opslag i CPR-registeret, anses således ikke i overensstemmelse med lovens krav til legitimationsproceduren.

I henhold til vejledning til hvidvaskloven kapitel 10.4.7.1, pkt. 204, kan kravet om, at legitimationsproceduren skal være afsluttet senest inden udførelsen af transaktionen, ikke fraviges ud fra en risikovurdering.

Klagerens advokat har i øvrigt ikke fremført argumenter eller forhold, der giver styrelsen anledning til at ændre sin afgørelse, hvorfor styrelsen indstiller til, at Erhvervsankenævnet tiltræder den påklagede afgørelse.”

I skrivelse af 11. august 2015 har advokat A yderligere anført:

”...

Overordnede kommentarer

Indledningsvis kan det konstateres, at Erhvervsstyrelsen ikke forholder sig til det forhold, at K siden mødet i SØIK i efteråret 2015 har udbygget sine registreringssystemer, så selskabet på tidspunktet for kontrolbesøget automatisk opfyldte hvidvaskloven ved

- At alle formålsangivelser og oplysninger om, hvor pengene ”kommer fra” registreres systematisk (Illustration i bilag ...) samt
- At transaktioner ikke kunne gennemføres, hvis ikke alle oplysninger er indtastet i registreringssystemet (illustration af spærrebilledet i bilag ...).

Alle styrelsens kritikpunkter vedrører forhold i 2014, og dermed forhold, som var historiske allerede inden inspektionsbesøget. (I det fremsendte bilagsmateriale er der kun 2 transaktioner, der er foretaget i 2015.) Påbuddet hviler derfor på en mangelfuld vurdering af selskabets aktuelle forhold og

på forældede data og tilsyneladende på antagelser om, at sagsbehandlingen svarer til styrelsens oplevelser i en række sager, hvor styrelsen har givet påbud.

Erhvervsstyrelsen synes mere optaget af at finde nuanceforskelle mellem det, K skriver, og det som undertegnede skriver på vegne af K frem for at koncentrere sig om sagens materielle indhold.

K og jeg har ikke divergerende opfattelser af sagen, tværtimod.

Jeg må derfor gentage, at K på tidspunktet for kontrolbesøget opfyldte hvidvasklovens krav om at have legitimationsoplysninger, inden der indledes et forretningsforhold eller foretages en transaktion, og opfyldte alle de krav, som påbuddet bygger på.

Jeg vedlægger derfor en udbygning af den beskrivelse af Ks A/S' system, som tidligere er fremsendt. I bilag ... beskrives kort, hvordan transaktionerne i K gennemføres. I bilag ... vises, hvordan de oplysninger, som Erhvervsstyrelsen anfægter, indgår på skærbillederne.

Det centrale er, at K efter mødet med SØIK kontrollerer alle adresseoplysninger i CPR-registret og, at disse oplysninger periodevis kontrolleres i registeret. Det er K's klare vurdering, at CPR-registeret er den sikreste, eneste retvisende og opdaterede kontrolmetode, når adresseoplysninger i Danmark skal kontrolleres.

Et påbud om at tage kopi af sundhedskort giver derfor ikke mening, samtidig med, at et sådant krav udgør et administrativt dobbeltarbejde, hvor værdien af kopien tilmed aldrig vil have samme sikkerhed som kontrollen i CPR-registeret.

Kommentarer til bemærkningerne

Ad Noteringspligten

Det kan lægges til grund, at K foretager noteringer på sagen. K adskiller sig fra mange andre vekselkontorer ved, at hver eneste transaktion registreres i forbindelse med et kundekort. Herved har selskabet langt bedre muligheder for at finde mistænkelige transaktionsmønstre end vekselkontorer, som ikke registrerer transaktioner på en tilsvarende systematisk måde.

Det fremgår af eksempel Erhvervsstyrelsens Bilag ... at der er foretaget 12 noteringer. Dette bilag viser, at de kundebetjenende medarbejdere også benyttede noteringerne til at gøre kontrolfunktionen opmærksom på relevante forhold. Selskabet arbejder løbende på udbygningen af det automatiske overvågningssystem, som søger usædvanlige og mistænkelige transaktioner eller transaktionsmønstre.

Hvad angår Erhvervsstyrelsens bemærkninger ... om mødet med SØIK og ”aftalen” med SØIK, kan det lægges til grund, at der ikke findes en formel aftale med SØIK. Allerede i de indledende drøftelser med SØIK, gjorde SØIK det klart, at de ikke indgår formelle aftaler. K har heller ikke opfattet det som en formel endsige skriftlig aftale, men benytter internt ordet ”aftale” om den indberetningspraksis, der er et udslag af drøftelserne, fordi medarbejderne ved, at ”aftaler” skal holdes. I juridisk terminologi er det rette udtryk ”ensidigt bindende tilsagn” om at følge en bestemt fremgangsmåde.

Ad Legitimering

Vejledningen bygger på en forudsætning om, at der er tale om enkeltstående ekspeditioner, og at vekselkontoret skal anmode om oplysninger, og legitimationsoplysningerne skal dokumenteres. K opfylder til fulde disse regler ved oprettelsen af kundeforholdet og har derfor også adresseoplysningerne, så længe kundeforholdet består.

Til det anførte ... om Erhvervsstyrelsens bilag ... bemærkes, at det udelukkende er billedlegitimationen, der mangler. Som Erhvervsstyrelsen selv anfører i sin retlige vurdering, er der i Danmark ikke er pligt til at have billed-ID. Heraf følger, at der heller ikke kan være pligt til at notere ”manglende” billedidentifikation på sagen. Oplysningen ville i givet fald være ”tom” og indholdsløs, da fraværet af billed-ID i sig selv angiver, at der ikke har foreligget en sådan.

Erhvervsstyrelsen tager i sin afgørelse ikke hensyn til, at det er K som selskab, der skal opfylde kravene i hvidvaskloven – ikke de enkelte forretningssteder. K flere forretningssteder og en central administrativ enhed. Den dokumentation, som Erhvervsstyrelsen påstår mangler i bilag ..., befandt sig i kontrolafdelingen. Jeg vedlægger kopi af pas-ID på kunden.

Da K skal indhente CPR-oplysninger på oprettelsestidspunktet, er dokumentationskravet opfyldt ved kundeforholdets oprettelse. Med ordet ”efterse” sigtes der til kontrol i tillæg til oplysningerne i systemet (back-office-kontrol), som K løbende foretager af adresseoplysninger.

Med hensyn til bilagene bemærkes, at disse illustrerer, at K opfylder legitimationskravet. Erhvervsstyrelsen har ikke fundet manglende adresser – eller påvist ugyldige adresser.

Med hensyn til påstanden om, at K ikke har de krævede oplysninger om kundennummer 11071, kan oplyses, at ikke alle oplysninger er tilgængelige i de enkelte afdelinger. Selskabets centrale kontrolenhed, der også forestår alle indberetninger til SØIK, samler al dokumentation. Jeg vedlægger kopi af pas-ID og sundhedskort (bilag ...) ad styrelsens bilag

Erhvervsstyrelsen har anført, at der mangler kopier af adresseoplysninger til kontrolformål. Der er ikke påvist tilfælde af, at den angivne adresse ikke svarer til kundens aktuelle adresse. Det kan i den forbindelse oplyses, at SØIK ikke har bedt om yderligere oplysninger i de mere end 2000 indberetninger, som K har foretaget.

Den fremgangsmåde, som fremgår af bilag 1, som er vedhæftet nærværende brev, har været fulgt siden begyndelsen af 2015 og var dermed den praksis, som selskabet fulgte på tidspunktet for kontrolbesøget.

Sammenfattende kan det lægges til grund, at Styrelsen ikke har påvist et eneste eksempel, hvor K ikke har overholdt legitimationskravet for kontrolbesøget i 2015. Styrelsen tager heller ikke i sin omtale af K i betragtning, at selskabet beskæftiger 2 medarbejdere med kontrolopgaver, datasøgning og analyse af transaktionsmønstre.

Da vurdering af K og selskabet systemer åbenbart afviger så meget fra normen i branchen, vil K meget gerne demonstrere systemet for Erhvervsankenævnet i selskabets lokaler.”

Erhvervsstyrelsen har i indlæg af 24. august 2015 anført:

”...

Baggrund for Erhvervsstyrelsens afgørelse

Erhvervsstyrelsens afgørelse er baseret på både de generelle og konkrete observationer, som styrelsen foretog ved kontrolbesøget, herunder de forelagte bilag, de udtagne stikprøver, udtalelser fra K's ejer og direktør B samt demonstrering af vekselkontorets system.

Da kontrolbesøget danner grundlag for styrelsens afgørelse, må styrelsen derfor fortsat forholde sig til:

- 1) at CPR-registret som oplyst af vekselkontoret ikke tjekkes på samme tidspunkt som oprettelse af kundeforholdet,
- 2) at styrelsen ved stikprøvevis gennemgang af de forelagte bilag fandt eksempler på vekslinger for beløb der overstiger 1.000 euro, hvor vekselkontoret ikke har gjort notering på sagen om, hvilken dokumentation kunden har anvendt til legitimering,
- 3) at vekselkontoret ikke kunne dokumentere, at der var foretaget undersøgelser i forbindelse med vekslinger, der grundet beløbets størrelse burde foranledige nærmere undersøgelser, idet notering på sagerne herom var utilstrækkelig,
- 4) at visse vekslinger manglede enten billede-ID eller adresseoplysning.

Kommentarer til modpartens indlæg

Ved Erhvervsstyrelsens kontrolbesøg fik styrelsen ikke demonstreret de systemfunktioner, der nævnes i modpartens indlæg af 11. august 2015. Eftersom dette ikke blev gjort i tilstrækkeligt omfang til, at styrelsen kunne forene det med en overholdelse af hvidvasklovens [Lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme med senere ændringer.] pligter, afspejler styrelsens afgørelse de faktiske forhold, som styrelsen kunne forholde sig til ved kontrolbesøget.

Det bemærkes, at styrelsen ved det foretagne kontrolbesøg anmodede om at se samtlige af ... vekslinger foretaget i 2014 og 2015. Som grundlag for en vurdering af K' efterlevelse af hvidvaskloven udtages et antal vekslinger, som skal danne et repræsentativt billede af vekselkontorets kundeforhold. Det er givet, at styrelsens påbud udspringer af de vekslinger, som illustrerer manglende overholdelse af hvidvaskloven, frem for de vekslinger, hvor legitimering af kunderne samt efterlevelse af lovens øvrige pligter ikke giver anledning til yderligere kommentarer.

Til modpartens bemærkning om, at det er K som selskab, og ikke de enkelte forretningssteder, der skal opfylde kravene i hvidvaskloven, skal styrelsen understrege, at alle forretningssteder skal have adgang til de fulde kundeoplysninger. Således skal dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner opbevares, så de kan fremfindes samlet, jf. hvidvaskloven § 23, stk. 2.

Forretningsstedet skal kunne besvare anmodninger om oplysninger om kundeforhold med navngivne personer hurtigt, jf. vejledning til hvidvaskloven [Vejledning om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven), j.nr. 1911-0022.] kapitel 16, pkt. 3. Det kræver, at virksomheden i systemet kan finde oplysningerne frem samlet. Ved styrelsens kontrolbesøg, var det ikke muligt at få fremvist alle efterspurgte bilag.

Modpartens bilag 2-6, som viser skærbilleder og udtræk fra CPR-registret, ændrer ikke ved de observationer kontrolbesøget, herunder en gennemgangen af vekselkontorets system, resulterede i.

At visse vekslinger er foretaget i overensstemmelse med lovens regler, ændrer ikke ved, at reglerne skal efterleves konsekvent ved alle vekslinger, for derved at imødegå risikoen for hvidvask.

Modpartens bilag 9, som viser pas og sygesikring på en kunde, ændrer ikke ved det faktum, at styrelsens udtagelse af andre vekslinger ikke levede op til hvidvasklovens legitimeringskrav.

Modparten henviser til, at kun to af de af styrelsen udtagne vekslinger er fra 2015. Ikke desto mindre viser disse to vekslinger netop, at legitimeringsproceduren ikke lever op til hvidvasklovens krav, idet

styrelsens bilag D og F, som er fremlagt i forbindelse med styrelsens udtalelse af 21. juli 2015, viser vekslinger fra 2015 på beløb over 1.000 euro, hvor der alene er indhentet billed-ID, men mangler verificeringsdokumentation for adresse på de pågældende kunder.

I tillæg til ovenstående bemærkes det, at virksomheden er forpligtet til at leve op til lovens krav både i 2014 og 2015, og i øvrigt helt tilbage til virksomhedens opstart.

Af ovenstående kan modpartens bemærkning på side 4 om, at styrelsen ikke har påvist et eneste eksempel, hvor K ikke har overholdt legitimationskravet i 2015, samtidig tilbagevises.

I samme afsnit omtaler modparten, at selskabet beskæftiger 2 medarbejdere med kontrolopgaver, datasøgning og analyse. Dette argument anser styrelsen for underordnet, idet styrelsens kontrolbesøg viste, at selskabets praktiske håndtering af disse opgaver, ikke er ensbetydende med overholdelse af lovens regler.

For så vidt angår noteringspligten, viser styrelsens tidligere fremlagte bilag A, at den notering, der er sket på den pågældende veksling, ikke angiver nogen faktuelle omstændigheder om hverken kunden eller transaktionen, som kan give udefrakommende en forståelse af sagen.

Slutteligt skal styrelsen endnu engang med henvisning til hvidvasklovens § 13, stk. 1, 1. pkt., samt vejledning til hvidvaskloven kapitel 104.7.1, pkt. 204, fastholde, at legitimationsproceduren skal afsluttes i forbindelse med etablering af kundeforholdet.

Indhentelse af CPR-nummer på en kunde er ikke at betragte som afslutning af en sådan legitimationsprocedure, når adressen, som det blev oplyst på kontrolbesøget, først tjekkes efterfølgende og uafhængigt af tidspunktet for transaktionen. Et efterfølgende opslag i CPR-registret anses ikke for at være tilstrækkeligt.

...”

Advokat A har i skrivelse af 14. september 2015 meddelt, at klager ikke har yderligere bemærkninger.

Ankenævnet har ikke fundet grundlag for at imødekomme anmodningen om mundtlig forhandling.

Ankenævnet udtaler:

K driver bl.a. erhvervsmæssig virksomhed med valutaveksling og er således omfattet af hvidvaskloven, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 11.

Ad påbud vedrørende opmærksomheds- og undersøgelsespligt

Det fremgår af lovens § 6, stk. 1, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal være opmærksom på kunders aktiviteter, som på grund af deres karakter særlig menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette gælder især komplekse eller usædvanlig store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til kunden. Efter § 6, stk. 2, skal formålet med de transaktioner, der er nævnt i stk. 1, undersøges, og resultaterne heraf skal noteres og opbevares, jf. lovens § 23.

Erhvervsankenævnet lægger i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens sagsfremstilling til grund, at styrelsen – i forbindelse med de ved kontrolbesøget den 9. april 2015 stikprøvevis udtagne vekslinger – konstaterede tilfælde, hvor K ikke i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2, havde noteret formålet med den pågældende transaktion, hvor transaktionen var usædvanlig stor.

Uanset det af klager anførte tiltræder ankenævnet derfor, at Erhvervsstyrelsen har påbudt K fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2, at notere og opbevare resultatet af undersøgelser foretaget ved større vekslinger, idet påbuddet dog ændres til det følgende:

K skal fremover i overensstemmelse med hvidvasklovens § 6, stk. 2 notere og opbevare resultatet af undersøgelser foretaget ved usædvanligt store transaktioner.

Ad påbud vedrørende legitimation

Det fremgår endvidere af hvidvasklovens § 12, stk. 1, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal have kendskab til deres kunder i overensstemmelse med stk. 2-8, herunder kræve, at *deres kunder legitimerer sig*, når der optages en forretningsmæssig forbindelse med disse. Efter § 12, stk. 2, skal legitimationen for kunder som er fysiske personer omfatte navn, adresse og CPR-nr. I henhold til § 14,

stk. 1, kan kravene i § 12 dog undlades ved bistand til lejlighedskunder med enkeltstående transaktioner på beløb, der ikke overstiger en værdi modsvarende 1.000 euro.

Det afgørende er, at der er kunden, som skal legitimere sig, jf. hvidvaskningslovens § 12, stk. 1.

I overensstemmelse med nævnte sagsfremstilling lægges endvidere til grund, at Erhvervsstyrelsen ved kontrolbesøget konstaterede tilfælde, hvor K ved vekslinger af beløb over 1.000 euro alene havde indhentet billede ID, men manglede verificeringsdokumentation for oplysninger om de pågældende kunders adresse.

Det bemærkes, at hvidvaskningsloven ikke stiller krav om, at der tages kopi af adresselegitimationen.

Ankenævnet lægger endvidere til grund, at kundens adresse ikke altid kontrolleres samtidig med og senest inden transaktionens gennemførelse. K's advokat A's kommentar på side 3 i dennes brev af 11. august 2015 (*"Da K skal indhente CPR-oplysninger på oprettelsestidspunktet, er dokumentationskravet opfyldt ved kundeforholdets oprettelse."*) ændrer ikke herpå, idet det ikke over for ankenævnet fremgår, at kunden fremlægger legitimation for kundens adresse.

På den baggrund kan ankenævnet tiltræde, at Erhvervsstyrelsen har påbudt K fremover at legitimere sine fysiske kunder i overensstemmelse med hvidvasklovens § 14, stk. 1, jf. § 12, stk. 2, herunder indhente oplysninger om fysiske kunders adresse ved vekslinger, der overstiger 1.000 euro, i form af dokumentation af sundhedskort eller anden form for dokumentation. Det skal herved bemærkes, at anden form for dokumentation til verificering af oplysninger om kundernes adresse efter ankenævnets opfattelse kan udgøres af log-informationer om adresseoplysninger indhentet i CPR-registret forud for eller i forbindelse med foretagne vekslinger, dog senest inden udførelse af transaktionen.